

Reflektioner och iakttagelser från tillsyn

Sektion Spårtrafiksäkerhet Tillsyn

Tillsynsområden med extra fokus 2025

- Risker vid arbetsuppgifter kopplade till växling inklusive OSPA och plankorsningar
- Risker relaterat till last och lastsäkring

Risker vid arbetsuppgifter kopplade till växling inklusive OSPA och plankorsningar

- Ett flertalet tematillsyner inom området har genomförts
- Iakttagelser har gjorts främst inom
 - Identifiering av risker i sin egna verksamhet
 - Risker har beskrivits på en alltför övergripande och generell nivå, vilket medfört att åtgärder/barriärer beskrivs övergripande och generellt
 - Avsaknad av instruktioner för hur arbetsuppgifter ska utföras

Övriga iakttagelser

Riskhantering

- *TSFS 2013:44 4 § Syftet med säkerhetsstyrningen är att de risker som verksamheten ger upphov till, inklusive risker hos anlidade entreprenörer, ska kunna hanteras på ett betryggande sätt.*
- Framtagna riskhanteringsprocesser kan var ofullständiga och/eller nyttjas felaktigt
- Bristande kunskap hos aktörer om kravet på regelbundenhet/systematik, gällande identifiering och värdering av befintliga samt tillkommande risker.
 - Hazard log eller riskkällelista

Kompetensstyrning

- Bristande identifiering av funktioner med säkerhetspåverkande arbetsuppgifter
- Bristande identifiering av kompetenskrav, särskilt för ”administrativ” personal
- Bristande kontroll och uppföljning av operativ personal
 - Kompetenskrav
 - Kontroll av kunskaper
 - Ej komplett och/eller uppdaterat register för kompletterande intyg

Säkerhetsbestämmelser

- Underhåll av infrastruktur
 - Avsaknad av dokumentation för besiktning
 - Besiktningsanmärkningar som inte omhändertas
 - Omhändertagande av besiktningsanmärkningar dokumenteras inte
 - Uppföljning av åtgärder
- Leveransuppföljning
 - (Tillämpning av andra tillståndshavares styrdokument)
- Anlitande av entreprenörer

Leverantörsstyrning

- Bristande hantering av entreprenörer, partners och leverantörer
 - Urval
 - Riskhantering
 - Kompetenskrav
 - Uppföljning
 - Avtal
 - Riskkontroll

Hantering av nödsituationer

- Identifiering och dokumentation av nödsituationer
- Rutiner och genomförande av övningar

Interna revisioner

- *7 § Säkerhetsstyrningen ska följas upp och utvärderas genom regelbundna interna systemrevisioner enligt dokumenterad plan. Resultatet av en systemrevision ska dokumenteras.*
- Brister i revisionsplaner
- Brister i revision av operativ verksamhet
 - Enbart granskning av styrande dokumentation
 - Ingen granskning av styrande dokumentation
 - Krav på revisor samt oberoende och opartiskhet
 - Revision av anlitade entreprenörer och leverantörer
 - Hantering och uppföljning av identifierade avvikelser

Lärdomar av olyckor och tillbud

- Identifiering av bakomliggande orsaker till inträffade händelser
- Fokus tenderar ofta vara på individuella misstag och den mänskliga faktorn
- MTO-perspektivet saknas vid genomförda utredningar

Möjliga orsaker

- Vagt regelverk
- Säkerhetsstyrning är framtagen för att uppfylla lagkrav, inte för att skapa värde till organisationen
- Underhålla och uppdatera sina SMS
- Nyttjande av extern konsult med risk att kunskap inte överförs till de som ansvarar för sitt SMS

Vad gör Transportstyrelsen framåt?

- Fortsatt tillsyn genom verifieringar
- Något förändrat arbetssätt
- Tydligare återkoppling efter tillsyn

Tack!

joakim.gustafsson@transportstyrelsen.se

